Raadsvoorstel

Onderwerp **Zaakid**	Regiovisie Huiselijk Geweld Haaglanden 2025-136397
Auteur	Yvonne Blom +31793468090 Y.Blom@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris a.i.	Meijer, A.S.
Afdelingshoofd	Meulen I. van der (Ido)
Portefeuillehouder	Wethouder Frinking
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	Raadsbijeenkomst van 15 december, ivm regionale afstemming
Programma(s)	Programma 2 Samen leven en ondersteunen
Eerdere besluitvorming	Niet van toepassing.
Samenvatting	In de regio Haaglanden werken de negen gemeenten samen in de aanpak van huiselijk geweld. Deze aanpak is vormgegeven in een regiovisie. De huidige regiovisie loopt eind 2025 af. Per 1 januari 2026 moet er een nieuwe regiovisie in werking treden met daarin een koers voor de komende jaren.
Bijlagen	Bijlage 1 Regiovisie aanpak huiselijk geweld Haaglanden 2026 en verder Bijlage 2.1 ASD-H9 advies Regiovisie huiselijk geweld 2025 Bijlage 2.2 Reactienotitie ASD H9 op Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden Bijlage 3 Bestuurlijke regionale reactie op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein H9

Raadsbesluit

Regiovisie Huiselijk Geweld Haaglanden
2025-136397

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 november 2025

Besluit

1. De Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden voor de periode 2026 en verder vast te stellen.

Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 15 december 2025

de griffier,	de voorzitter,
drs. R. Blokland MCM	drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding
In de regio Haaglanden werken we samen in de aanpak van huiselijk geweld. De huidige regiovisie loopt eind 2025 af. Op grond van de Jeugdwet en de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk voor preventie, ondersteuning en bescherming bij Huiselijk Geweld, kindermishandeling en seksueel geweld. In de regiovisie slaan de negen gemeenten de handen ineen voor de aanpak hierop.In de regio Haaglanden werken we samen in de aanpak van huiselijk geweld. Deze nieuwe visie bouwt grotendeels voort op de vorige regiovisie. Er is sprake van borging en versterking van de uitvoering van de afgelopen jaren. Hierbij zijn drie prioriteiten: preventie en vroegsignalering om geweld zo vroeg mogelijk te herkennen en te voorkomen, inzet op duurzaam herstel om de onveiligheid te stoppen en een sterkere samenwerking tussen zorg- en strafpartners en gemeenten.

In bijlage 1 treft u de nieuwe regiovisie voor de periode 2026 en verder aan. Wij vragen u de nieuwe regiovisie vast te stellen. Het betreft hier een besluit op inhoudelijke prioriteiten binnen bestaande financiële kaders. De nieuwe regiovisie heeft geen einddatum vanwege de samenloop met de regiovisie jeugdhulp Haaglanden die in 2027 verschijnt en de landelijke ontwikkelingen rondom Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Elke twee jaar wordt de regiovisie op inhoud en financiën getoetst en eventueel aangepast. Het college en uw raad worden hierover geïnformeerd.

Beoogd effect
De regiovisie heeft als doel dat slachtoffers van huiselijk geweld in de regio Haaglanden zo snel mogelijk passende hulp krijgen en zij zich gehoord en gezien voelen. Naast aandacht voor preventie en vroegsignalering ligt de nadruk op het waarborgen van directe veiligheid voor alle betrokkenen. Vervolgens wordt gewerkt aan duurzaam herstel door het inzetten van hulp en interventies. Hiermee wordt bijgedragen aan de veiligheid en het welzijn van onze inwoners en aan het doorbreken van de cirkel van intergenerationeel geweld.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico’s

1. De nieuwe regiovisie Huiselijk Geweld Haaglanden vast te stellen voor de periode 2026 en verder.

Argumenten

1.1 De huidige regiovisie loopt eind 2025 af.
De regiovisie 2019-2022 is eind 2022 eenmalig verlengd tot en met eind 2025 en daarom toe aan vernieuwing. Op grond van de Jeugdwet en de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk voor preventie, ondersteuning en bescherming bij Huiselijk Geweld, kindermishandeling en seksueel geweld. In de regiovisie slaan de negen gemeenten de handen ineen voor de aanpak hierop. Per 2026 moet er een nieuwe regiovisie in werking treden die is vastgesteld door alle gemeenteraden van de H9.

1.2 Om binnen de gestelde financiële kaders te blijven is het nodig te prioriteren op de regionale inzet.
De uitvoering van de (semi) wettelijke taken (Veilig Thuis, meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, vrouwenopvang, huisverboden en centrum seksueel geweld) komt in 2026 niet in direct gevaar, omdat deze gefinancierd worden uit de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DU VO middelen) die de centrumgemeenten ontvangen van de Rijksoverheid. De lopende afspraken met partners over de uitvoering van deze wettelijke taken blijven actief vanuit centrumgemeenten Delft en Den Haag.

Het aanbod op preventie en vroegsignalering – twee pijlers uit de huidige regiovisie – wordt georganiseerd en gefaciliteerd door de GGD Haaglanden, team Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA). Dit aanbod wordt gefinancierd via een ’30 cent per inwoner’ regeling met de negen gemeenten. Vanuit GIA is er veel ontwikkeld en georganiseerd op het gebied van preventie en vroegsignalering, gendergerelateerd geweld, ouderenmishandeling (lokale allianties in het bijzonder), schadelijke praktijken of seksueel geweld. De afgelopen jaren is de 30 cent per inwoner echter niet geïndexeerd, terwijl de kosten wel zijn gestegen. Waar het tekort voorheen werd aangevuld door de gemeente Den Haag, zijn er vanaf 2026 geen mogelijkheden meer daartoe. Dat maakt dat het onhoudbaar is om het huidige aanbod van GIA geheel te kunnen blijven bekostigen. Ondanks dat is afgesproken de 30 cent vanaf 2026 wel jaarlijks te indexeren, blijft het totaalbedrag ook dan nog onder het niveau dat in voorgaande jaren werd bereikt dankzij de aanvullende bijdrage van Den Haag. Daarom hebben we in de nieuwe regiovisie scherpe keuzes moeten maken om binnen de gestelde financiële kaders te blijven. Dat heeft geleid tot een prioritering op de inzet van GIA, waarbij de focus ligt op:

- Trainingen en deskundigheidsbevordering op het gebied van de meldcode
- Opleiden en behouden van aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld
- Het in stand houden van relevante netwerken, zoals het netwerk seksueel geweld

Gemeenten kunnen zelf, indien gewenst, lokaal middelen beschikbaar stellen om aanvullende inzet bovenop de regionale aanpak te doen.

1.3.1 Met de nieuwe regiovisie borgen we de bestaande regionale inzet op interventies die we vanaf 2019 zijn gestart.
Met de nieuwe regiovisie bouwen we voort op de huidige regiovisie. Er is sprake van borging en versterking van de uitvoering van de afgelopen jaren. We blijven inzetten op de interventies Intensief Casemanagement (ICM), Multidisiciplinaire aanpak (MDA++), Pilot (ex-)partnerstalking en de Plegeraanpak (Den Haag). Ook is focus aangebracht. De regiovisie beperkt zich voornamelijk tot de uitvoer van de wettelijke, regionale taken, gezien de beperkte DU VO middelen.

1.3.2 Aanvullende lokale keuzes
Naast de gezamenlijke regionale inzet op het thema huiselijk geweld kunnen de regiogemeenten eigen accenten leggen. Als regiogemeenten specifieke ambities hebben, kunnen zij daar lokaal middelen voor vrijmaken en deze ambities vastleggen in een lokale uitvoeringsagenda.

Voor gemeente Zoetermeer betekent dit dat er jaarlijks een lokale uitvoeringsagenda huiselijk geweld wordt opgesteld, in overleg met de lokale partners (waaronder zorg- en veiligheidspartners). Deze uitvoeringsagenda wordt ter vaststelling aan het college voorgelegd en bevat:

a. een overzicht van de meest recente lokale cijfers en trends op het gebied van huiselijk geweld;
b. de lokale prioriteiten en aandachtsgebieden;
c. een overzicht van de geplande acties en activiteiten voor het betreffende jaar.

De uitvoering van de lokale uitvoeringsagenda vindt plaats binnen de bestaande financiële kaders en met inzet van de afdeling GGD-GIA. Het streven is om de uitvoeringsagenda jaarlijks in december ter vaststelling aan het college aan te bieden, waarna deze ter kennisname aan de raad wordt toegezonden. De uitvoeringsagenda vormt het uitgangspunt voor de inzet in het daaropvolgende kalenderjaar.

1.4 Om actuele ontwikkelingen een plek te geven, zetten we ook in op nieuwe interventies en breiden we een aantal bestaande interventies uit.
De nieuwe regiovisie is opgesteld aan de hand van een drietal speerpunten, namelijk;

a. Preventie & vroegsignalering:
   Hoewel verminderd, wordt er blijvend ingezet op preventie en vroegsignalering van huiselijk geweld, waarbij het werken met de meldcode en het trainen van aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld de voornaamste focus hebben.
b. Duurzaam herstel:
   De aanpakken rondom de pilot (ex-) partnerstalking en de plegeraanpak worden in de regio uitgebreid. Daarnaast wordt er ingezet op de doorontwikkeling en lokale borging van de ICM werkwijze voor het doorbreken van intergenerationele geweldspatronen. MDA++ als samenwerkingsgremium, waarbij ketenpartners en ervaringsdeskundigen in de aanpak van huiselijk geweld met elkaar aan tafel zitten en snel kunnen anticiperen/adviseren bij signalen van huiselijk geweld, wordt voortgezet. Wel wordt er de komende jaren gekeken naar de wijze van financiering.
c. Samenwerking:
   In de nieuwe regiovisie wordt extra accent gelegd op de verbinding tussen Zorg & Veiligheid en de strafketen, waarbij landelijke ontwikkelingen, zoals het Toekomstscenario en de Hervormingsagenda Jeugd, nauwlettend worden gevolgd. Het belang van een lerend netwerk is essentieel. Zo is er in de nieuwe regiovisie expliciet aandacht voor het voorkomen van femicide en intieme terreur. Er wordt gebruik gemaakt van reviews van fataal geweld en er wordt deskundigheidsbevordering voor lokale teams ontwikkeld in de aanpak stalking, één van de rode vlaggen van femicide. De dóór en vóór de regio ontwikkelde Routekaart naar Veiligheid zal verder worden doorontwikkeld, ook met oog op het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

<u>Kanttekeningen</u>
1.1 Voor de nieuwe regiovisie zijn er minder regionale middelen beschikbaar.
Daarom zijn er scherpe keuzes gemaakt in waar op ingezet wordt. Lokale teams vormen een belangrijke basis in de nieuwe regiovisie. In de nieuwe regiovisie is nadrukkelijk aandacht voor het (verder) versterken van de lokale teams in kennis en expertise rondom verschillende thema's van huiselijk geweld (intieme terreur, voorkomen van femicide, creëren van een

plegeraanpak). Indien regiogemeenten, aanvullend op de regiovisie, specifieke ambities hebben, dienen zij hier lokaal middelen voor vrij te maken.

1.2 Toename van de problematiek en zichtbaarheid.
Momenteel is de realiteit dat de problematiek rondom huiselijk geweld stijgt en veel maatschappelijke aandacht krijgt, terwijl de financiële middelen onder druk staan. Dat geeft spanning tussen willen blijven handelen en de beschikbare middelen en capaciteit.

Financiën
De activiteiten in de regiovisie worden de komende jaren op de volgende wijze gefinancierd:

a. De centrumgemeenten zetten de DUVO-middelen in voor onder andere het Centrum Seksueel Geweld, de vrouwenopvang en het centrumgemeentelijke deel Veilig Thuis Haaglanden;
b. Alle gemeenten dragen 30 eurocent per inwoner* bij aan preventie en vroegsignalering. Deze bijdrage is de afgelopen jaren niet geïndexeerd, terwijl de kosten wel zijn toegenomen. In het verleden werd de indexatie gedekt door de gemeente Den Haag, maar dit is financieel niet meer haalbaar. Vanaf 2026 wordt de bijdrage wél jaarlijks geïndexeerd.
c. De komende twee jaar is vanuit de DUVO-middelen € 500.000 euro beschikbaar voor de regionale activiteiten gericht op preventie en vroegsignalering, samenwerking en duurzaam herstel.

Over twee jaar vindt een eerste evaluatie van de regiovisie plaats. Dat betekent dat in 2028 opnieuw wordt gekeken naar de financiën en of het beschikbare bedrag nog toereikend is voor de komende jaren.

*Voor Zoetermeer zijn deze kosten circa € 40.250 per jaar.

Controleprotocol
Niet van toepassing

Participatie en Communicatie
Na vaststelling van de regiovisie worden de betrokken netwerkpartners geïnformeerd. De regionale Adviesraad Sociaal Domein H9 wordt geïnformeerd over de reactie van de gemeenten op het advies.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten
Niet van toepassing.

Rapportage en evaluatie
In 2028 vindt een eerste regionale evaluatie plaats waarbij wordt gekeken naar proces, inhoud en financiën. Uw raad ontvangt hiervan een voortgangsrapportage. Daarbij wordt de verbinding gelegd met de landelijke ontwikkelingen en regionale resultaten van de proeftuin Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Ook wordt gezocht naar samenhang met de nieuwe regiovisie Jeugdhulp Haaglanden die dan beschikbaar is.

Planning

Voor de uitvoering van dit voorstel Regiovisie Huiselijk geweld is geen planning noodzakelijk.

Voor de uitvoering van de aanvullende lokale uitvoeringsagenda Huiselijk Geweld Zoetermeer geldt dat het streven is om de uitvoeringsagenda jaarlijks in december ter vaststelling aan het college aan te bieden. Deze uitvoeringsagenda heeft betrekking op de activiteiten en inzet voor het daaropvolgende kalenderjaar.